Изх. № РД- 02-15-1021/.26.....02.2024 г.

ДО
Г-ЖА СВЕТЛАНА ЕНЕВА
ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИК
ПРИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ ПАВЛИКЕНИ

Относно: *Питане, свързано със Законопроект за изменение и допълнение на Закона за административно – териториалното устройство на РБ*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЕНЕВА,

Във връзка с питане относно Законопроект за изменение и допълнение на Закона за административно – териториалното устройство на РБ, Ви уведомявам за следното:

1. С Писмо № И – 150(2)/22.01.2024 г. от НСОРБ, кметовете на всички общини в РБ са уведомени за предложения Законопроект за изменение и допълнение на ЗАТУРБ. Промени, отнасящи се за чл. 14 - чл.17 и чл. 31 от същия, влизащи в сила **от 01.01.2027 г.**
   По- конкретно става дума за промени в Глава втора „Ред за създаване на области, общини и кметства“, Раздел IV „Кметство“ и в Глава четвърта „Ред за извършване на административно – териториални промени“, Раздел III „Район и кметство“ Предвидената промяна в едно от условията за създаване на кметство, а именно – наличие на **300 души общо**, регистрирани по постоянен адрес в населените места, образуващи кметство.

2. Посочените изменения и допълнения се изразяват във възстановяване на редакциите на споменатите разпоредби, действали до тяхното изменение или отмяна, които са направени с Преходните и заключителни разпоредби за Закона за изменение и допълнение на ЗМСМА, обн.. ДВ, бр. 107 от 2020 г.

3. От питането не става ясно кои според Вас са „компетентните институции“, изисквали становище по въпросния Законопроект. Ако

имате предвид за държавни институции – Президент на РБ, НС, МС или МРРБ, такова становище не е искано. Искано ни е единствено от НСОРБ, но то не е със задължителен характер.

4. Община Павликени е член на НСОРБ – сдружението, което защитава общите интереси на своите членове, както и поддържа развитието на местно самоуправление и местна демокрация в Република България. В НС е внесено становище, изразяващо мнението на общините - членове на НСОРБ, относно Законопроекта за изменение и допълнение за ЗАТУРБ. Аз като кмет на община Павликени принципно подкрепям становището на сдружението в частта му за вменяване на реална възможност местните власти самостоятелно да решават типични въпроси от местно значение.
5. Трябва да се вземе под внимание обаче факта, че в малките населени места над 80 % от живеещите са пенсионери в напреднала възраст, кръгът от хора с желание и възможности да изпълняват кметските задължения е доста свит. Преобразуването на кметства в кметски наместничества премахва ограничението на Изборния кодекс наместниците да са регистрирани по постоянен или настоящ адрес в населеното място. Хората в малките населени места имат право да избират кмет на община. Той носи отговорност кого до назначи като орган на местната изпълнителна власт, също така и да го смени при неизпълнение на задълженията по всяко време в рамките на мандата. В административни райони с много малки и отдалечени населени места, където един кметски наместник ще отговаря за няколко села, тази промяна ще има положителен ефект. Изхождайки от състоянието и големината на населените места от община Павликени, изказвам мое лично мнение, че оптималния праг за образуване на кметство трябва да е 150 жители, регистрирани по постоянен адрес – така както беше през мандат 2011 – 2015 год.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

- Становище от 05.02.2024 г. на НСОРБ;
- Становище от 20.01.2024 г. на Националното сдружение на кметове на кметства в Република България.

С уважение,

Инж. ЕМАНУИЛ МАНОЛОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ

НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
1111 София, ул. Голаш 23, +359 2 943 4467/8, +359 887 47 60 17
НСОРБ
NATIONAL ASSOCIATION OF MUNICIPALITIES IN THE REPUBLIC OF BULGARIA
1111 Sofia, Golash str. 23, +359 2 943 4467/8; +359 887 47 60 17
e-mail:namrb@namrb.org, https://www.namrb.org

Ваш изх.№ КРП-49-453-04-15/16.01.2024 г.

X
Деловодство НСОРБ

ДО
Г-Н НИКОЛАЙ НАНКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА, БЛАГОУСТРОЙСТВО И МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ
49-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Относно: *становище по Законопроект за изменение и допълнение на Закона за административно-териториално устройство на Република България (ЗАТУРБ), сигн.№ 49-454-01-1/12.01.2024 г., внесен в Народното събрание от група народни представители*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НАНКОВ,

Благодарим Ви за възможността да изразим становище по цитирания законопроект.

НСОРБ подкрепя по принцип предложения законопроект.

Бихме обърнали внимание на факта, че по данни на ЦИК за мандат 2019-2023 г. кметствата на територията на страната са били 1 966, а за мандат 2023-2027 г. техният брой е 3 041. Този факт илюстрира необходимостта от осигуряване на съответния финансов ресурс по бюджетите на общините за покриване най-малко на трудовите възнаграждения и съпътстващите ги плащания на увеличения брой кметове на кметства.

Освен това реалното провеждане на процеса на децентрализация в рамките на общините изобщо предпоставя като условие основната вътрешна административно-териториална единица - кметство, да бъде жизнеспособна, т.е. все пак да има признаци на известна икономическа и демографска активност. Същевременно общините си запазват възможността да предоставят административни услуги на гражданите, населяващи малки населени места чрез

назначаване на кметски наместници като органи на местната изпълнителна власт. Считаме, че действащият правен режим до момента не е допринесъл осезателно за предоставянето от общините на по-качествени административни услуги на гражданите, населяващи малки населени места.

С възприемането в ЗАТУРБ на принципа на правния автоматизъм, местните общности понастоящем не разполагат с реална възможност самостоятелно да решават типични въпроси от местно значение, каквито са въпросите за създаване на кметство и неговия териториален обхват.

Като са надяваме, че изложените от нас съображения ще бъдат взети под внимание, оставам

С уважение,

X

Силвия Георгиева
Изпълнителен директор НСОРБ

Силвия Георгиева
Изпълнителен директор

НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА КМЕТОВЕТЕ НА КМЕТСТВА
В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
гр.Калофер , ул."Хр.Ботев"№2, тел.0878131332;e-mail: nskkrb@abv.bg

Изх. № 01/20.01.2024г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 49-428-00-1
Дата: 22 / 01 / 2024 г.
12:37

ДО
ГОСПОДИН РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНО СЪБРАНИЕ

С Т А Н О В И Щ Е

От
Националното сдружение на кметове на кметства в Република България

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за административно-териториалното устройство на Република България със сигнатура 49-454-01-1 от 12/01/2024, публикуван на сайта на Народно събрание на Република България

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЖЕЛЯЗКОВ,

Във връзка с внесения законопроект за изменение и допълнение на Закона за административно-териториалното устройство на Република България, касаещ промени в Чл.14, Чл.15 и Чл.31 и създаване на нови Чл.16 и Чл.17, а именно – ред и праг за образуване на кметство, Националното сдружение на кметовете на кметства в Република България /НСККРБ/ прие становище.

Нашите принципни коментари и конкретни предложения са следните:

1. Принципни коментари

Посоченото като основание за внасянето на законопроекта „да се даде възможност на общините да извършат административно-

териториални реформи и да намерят най-целесъобразния и икономически обоснован подход за управление на населените места" е необосновано.

Предлаганият законопроект, макар и ограничен в своето нормативно съдържание, с оглед постигане на по-голяма бързина на законодателната процедура е насочен към преуреждане на принципни регулации за произвеждането на местни избори, конкретно за пряк избор на кмет на населено място. Предложението само за няколко дни получи широк, но противоречив обществен, политически и институционален отзвук и създаде преобладаваща нагласа за допуснати съществени недостатъци и противоречия. При това тези "нормативни дефекти" се очаква тепърва да предизвикат съществени проблеми при провеждането на бъдещи избори.

Предложените промени ще отнемат конституционните права на над 300 000 граждани на Република България, живущи в близо 1200 населени места, да избират пряко своя кмет, както и да бъдат избирани.

Приемането на това предложение ще постави под съмнение свободата на волеизявление на избирателите в населените места и самите демократични начала на държавността. Подобна нормативна грешка считаме за недопустима. Тя би създала предпоставка за недемократично провеждане на избори и не може да гарантира свободата на волеизявление на избирателите и честността на изборите, което е константно изискване на съвременната демокрация.

Освен това ще бъде допуснато повишаването на прага за образуване на кметство, без да бъде изготвен и представен експертен анализ на демографската картина в населените места на Република България. Нашият анализ, изготвен по данни на ГРАО към месец март 2016г., обобщава и конкретизира данни, категорично противоположни на тези, послужили като мотив за предходно изменение в чл.16, т.1 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България през 2019г. Цифрите показват, че в 68.6 % от засегнатите населени места

живеят повече имащи право на глас граждани от тези регистрирани по постоянен адрес. Едва 2 % от селата в Република България са тези с регистрирани по постоянен адрес над 100 граждани, а реално живущите са под този праг. Повече от половината от тях са в област Кърджали. Този факт обуславя регионална демографска специфика, която би било правилно и щадящо да се регулира чрез Закон за гражданската регистрация или друг нормативен акт. При актуализиране на експертизата, в днешното време на растяща и очевидно трайна тенденция за завръщане към живота на село, нов анализ би довел единствено до още по-положителни резултати.

След препоръка от МРРБ, през 2020г. извършихме проучване на обществените нагласи сред засегнатите от близка до исканата промяна граждани, чрез провеждане на анкета на хартиен носител, живеещи в 15 общини на 13 различни области в страната. Резултатите от нея са, че 97% от избирателите в населени места под 350 жители по постоянен адрес държат на правото си за избор на местен кмет.

В този ред, с реализирането на предложените промени, ще допуснем пълен контраст с ангажимента ни, поет като държава членка на Европейския съюз, да гарантираме зачитането на демократични стандарти, включително стандартите, залегнали в Европейската конвенция за правата на човека. Предложеното изменение противоречи на норми от по-висока степен на националното и европейското законодателство. То ще отнеме възможността живеещите в населените места да издигат за кандидати личности, които притежават високи професионални и нравствени качества. Освен това, те са приемливи за обществото, както средство популярни в съответното населено място, запознати са с проблемите на хората и се ползват с висок авторитет сред тях.

Вероятните икономии от финансов характер, споменати в предварителната оценка на въздействието на законопроекта не само са противоречиви, а и по следните причини несъстоятелни, дори нищожни:

Съобразно Постановление № 67 от 14 април 2010г. за заплатите в бюджетните организации, основната месечна заплата за кметски наместник е в размер на 80% средната за кмет на кметство. Разликата е в размера на максималната, който размер се определя от общинските съвети.

Нека хипотетично допуснем, че с приемането на промяната се освободят от длъжност 1000 на брой кметски наместници и населените им места бъдат включени в общо кметство, какъвто е и замисълът на законопроекта. Не повече от 20 млн. лева ще представлява икономията от техните заплати. С тези средства, може да бъде подобрена пътната инфраструктура на 4 до 6 населени места. За подобряването й във всичките 1000 ще са нужни между 200 и 250 години. Малко по-оптимистично би изглеждало очакваното от икономията подобряване на средата на живот при инвестиция в уреди за фитнес на открито.

Уважаемите вносители на законопроекта не си дават сметка за всичко това, защото вероятно не знаят какво точно включва работата на кметовете и кметски наместници. Можем дълго да изреждаме, докато стане напълно ясно, че предлаганите промени и виртуалните икономии от тях, ще бъдат за сметка единствено на посочените като заинтересовани от законопроекта групи - жителите на населени места в Република България.

Мотивите на вносителите не издържат както емпирична, така и математична проверка. С това не се укрепва демократичния политически процес. Напротив – ерозира се, вместо да се насърчава активното гражданско участие, местната демокрация и самоуправление, то се ограничава. Ограничава се свободата на волеизявление на избирателите и честността на изборите.

По отношение на равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие, както и твърдението, че законопроектът няма да доведе до неравно третиране от страна на държавата и не предвижда мерки, които да повлияят върху демографското развитие в страната, без никакво съмнение считаме, че това предложение има за цел да подхрани демографския срив в Република България.

1. **Конкретни предложения:**

Следвайки желанията на гражданите, които представляваме, ние кметовете на кметства и кметски наместници, изразяваме категоричното си наше и това на избирателите ни несъгласие с предложените промени в законопроекта, обект на становището, и настояваме те да не бъдат приемани от Народното събрание на Република България. Настояваме прагът за образуване на кметство да остане 100 души по постоянен адрес.

С уважение:
Председател на УС на НСККРБ : Румен Стоянов
/.....